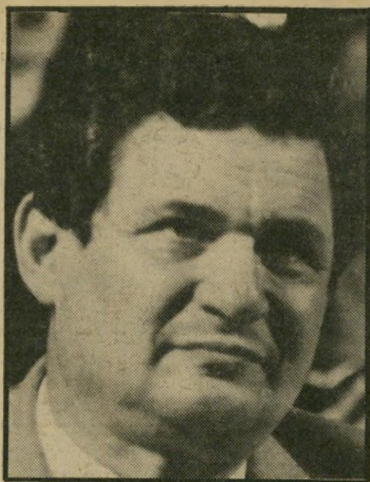

ארידור חוקר

שריאהאזר יורם ארידור, הורה אישית לחקור מי עמד מאחורי הפירסומים בעיתונות של בעלי עסקים הקטנים נגד חוק המיסוי האינפלציוני. ח"כ הליברלים, יצחק זינגר, פנה ליועץ המיספטי לממשלה וטען, שבפירסומים יש אחיזה עניינים, משום ששרשרת האירגונים שחתמו בשולי המודעה אינם קיימים (העולם הזה 2346). באתה והשקל אף נרמזו מי יכולים להיות יוזמי המודעות, שגם תוכנן היה שקריר. ארידור טען, שלא יתכן שחבריו לליכוד, יתקעו סכין בגבו. הוא גם נקב בשמו של ח"כ ליברלים אחר, שלדעתו ניסה לחבל באופן גם בהעברת החוק. לא ברור מה ישיג ארידור מבחינה חוקית כאשר תסתיים החקירה. מבחינה מיפלגתית עומד להיות שמה בכית אסיה, ושריאהאזר מתנגדה כיריב חסר-פשרות של בעליההזון הליברליים שבליכוד.

שרי-אהאזר ארידור נגד הליברלים

מיטה ב-150 דולר

מישהו מעוניין במכונה מעץ ומברזל ל-פקיקת בקבוקי-יין? עובדה היא שמישהו היה מעוניין, ואפילו קנה אחד כזאת ב-200 דולר, פה בארץ. דברים מהסוג הזה נמכרים במכירות פומביות, אבל יש גם דברים ממשיים ושימושיים יותר. מכיוון שיש אנשים החיים במאה ה-20 אבל רוצים שהבית שלהם יהיה מרוהט ב-היסטוריה, יש מי שדואג להם - חוק מהנגרים של יפו. שגם במומחיות שלהם אין מה לזלול, המפתיע בכל העניין הוא, שאני שומע שדואג במכירות הפומביות של החפצים האלה אפשר למצוא מציאות. המכניסים, לפחות, טוענים שאלה מציאות. כמה דוגמות: מראה איטלקית בסיגנון ליבורטי מקריסטל נמכרה לא מזמן ב-50 דולר, מיטה אדורדיאנית מנחשת נמכרה ב-150 דולר. שידה איטלקית משנת 1810, מזכוכית ועופרת, נמכרה במחיר מציאה של 50 דולר. סט לתה וקפה, כולל קומקום ומגש, הכל מצופה כסף, נמכר ב-250 דולר. כדי להיות הגון, צריך להוסיף שעל ה-מחירים האלה צריך לשלם עוד 10% לאנשי שים שמארגנים את המכירה הפומבית. יש כמה מארגנים כאלה בישראל. אחד מהם הוא סוחר ותיק, שמקום מושבו בשדרות-רוטשילד בתל-אביב. המחירים כאן נלקחו ממכירות פומביות שערכה חברה שסודו כמה אנשים שבשעות היום עובדים במכון ויצמן, והם עורכים את המכירות שלהם בהרצליה. מה שהם מבטיחים הוא, למד כור שזב למען כל לקוח בלתי מרוצה את הפריט שרכש מהם. הם גם מבטיחים שאם אתם מוציאים פריט זהה במחיר יותר זול - הם מקבלים בחזרה את הפריט שרכשתם, ומחזירים את הכסף. אז מה אפשר להפסיד?

הבשר והאינפלציה

מישהו שמע לאחרונה את הפסוק, "להיטיב עם העם?" נראה שעיקבותיו אבדו, ומישרד-האוצר שב למדיניות הגזירות ור הקיצוץ בסובסידיות, שכמו תמיד מטרתה היא להוריד את האינפלציה (או כמאמרו הקבוע של דובר-האוצר, בכל עליית מדד: "מישרד-האוצר עושה מה שניתן, כדי להוריד את האינפלציה"). וכמו תמיד היא מדהירה את האינפלציה כלפי מעלה. מעניין לעקוב אחרי מה שקרה לכמה מחירים במרוצת השנים. כל המחירים ב-לירות:

כיכר לחם אחיד עלתה ב-1948 0.05 ל"י, ב-1960 0.21 ל"י, ב-1970 0.48 ל"י, ב-1980 5.00 ל"י, ובאוגוסט 1982 36.50 ל"י, מאז 1980 עלה המחיר פי 7.3

קילוגרם בשריקפוא עלה ב-1948 0.75 ל"י, ב-1960 6.15 ל"י, ב-1970 10.52 ל"י, ב-1980 160 ל"י, באוגוסט 1982 1140 ל"י, מאז 1980 עלה המחיר פי 7.8

ליטר חלב עלה ב-1948 0.10 ל"י, ב-1960 0.40 ל"י, ב-1970 0.60 ל"י, ב-1980 20.80 ל"י, ובאוגוסט 1982 89 ל"י, מאז 1980 עלה המחיר פי 4.2

ביצה אחת עלתה ב-1948 0.033 ל"י, ב-1960 0.106 ל"י, ב-1970 0.117 ל"י, ב-1980 4 ל"י, ובאוגוסט 1982 22.2 ל"י, מאז 1980 עלה המחיר פי 5.6

העלייה הגדולה ביותר היתה ב-מחיר הכשר. העלייה הקטנה ביר תר - במחיר החלב. מה שמוכיח שכדאי להרוג את הפרות כשהן קטנות. כך מרוויחים יותר.

הרואים כרגע רק חול, זכו בכותרות מתאימות.

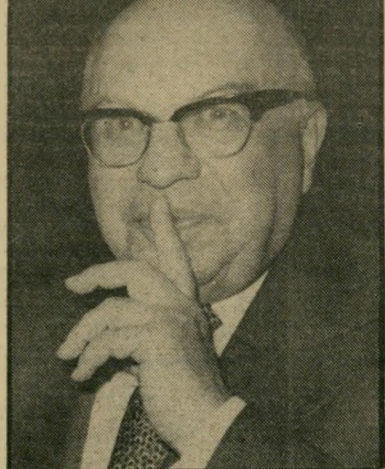
הבעייה היא איך אפשר למנוע הישנות מיקרה כזה, שרוכש הדירה יותר גם ללא ריצפה וגם ללא אגורה.

אחת האפשרויות היא שהקונה ידרוש ברגע שהוא משלם ששמו ירשם בטאבו, כבעל הדירה, בדרך-כלל זה בלתי-אפשרי, משום שהמיגרש עדיין לא מפוצל (לא עבר פירצול). דרך אחרת היא לרשום את ה-משכנתא על הקרקע לטובת הרוכש. גם זה קשה, כי הקרקע היא בעדיפות שלי-שית, וכשהקבלן מתמוטט זוכו הבנקים ראי-שונים בקרקע). ניתן לרשום הערת אזהרה, משמעותה היא שהדירה שייכת ל-קונה, אך זה אפשרי רק בתנאי שהקרקע שייכת לקבלן. בדרך כלל אין זה כך. הקבלן הבונה על קרקע שאינה שלו, מה שניתן לעשות הוא לדרוש ערבות בנקאית צמחה או דולרית, או ביטוח צמוד של חברת קידום, חברת הבטוח של מרכז הקבלנים הרשאת לת ערבות כזו, וכמזכר בן אסור לחתום ולשלם לפני שערך רידיין של הקונה רואה את החזר זה ובודק מיהם בעני הקרקע, מיהו הקבלן, אם יש לו רישיונות ומזה מצבו הפיננסי.

שוטרים דפוקים

ולו פעם אחת. התוצאות בשטח נראו ב-בירור. חלה שחיקה ריאלית של עשרות אחוזים בשכרם של השוטרים. לא מעטים מפגינים ברגליהם ופושטים את המדים. הניצבים, שהיו אמורים לייצג אותם כל-פי הפיקוד הבכיר, לא דואגים לאינטרסים של פקודיהם. אולי משום ששכרם שלהם, בשלוש השנים האחרונות, עלה ריאלית.

כניגוד לעמדה ההססנית של

שרי-הפנים בורג פעם, שר, תמיד שר

ההסתדרות כמאבק הקודם אומץ ריב, שהיא תתייצב עתה זימון השוטרים, אם הם יצאו למאבק מחודש על זכות התארגנות שקפוי מת בארצות דמוקרטיות אחרות. אם לא יימצאו שוטרים שירימו את הדגל, יעשה זאת פעיל זה או אחר בוועד-הפועל. אין ספק שאז ההישגים יהיו שונים.

איך לרכוש דירה?

סיפור ההתמוטטות של חברת ג'יאורג' חברת הקבלנות של העולה החדש מקולמ' ביה, הדר עזריאל ביבילוביץ, כבר זכה לי-כותרות. האיש שלא הבין עד כמה גבוהה האינפלציה בארץ ומכר דירות בשיכון זור-גות צעירים בכפר-סבא ללא הצמדה, נפל חישמהר. מי שעבד ברוזמנית בשלושה פרויקטים גדולים, אושפו לתקופה קצרה בשלוותא אחרי שהתמוטט נפשית. גם סיפוריהם של מאות רוכשי-הדירות על-הנייר, ששילמו ממיטב כספם, עד מאה אלף דולר עבור קוטג' ברמת-השרון ו-

זוכרים את השוטר דויד אופק? לפני שלוש שנים הוא עמד בראש התארגנות של שוטרים להקמת איגוד מיקצועי לשוטרים-שישמור על זכויותיהם הכלכליות. צמרת-המיסטר והשר-הפנים יוסף בורג, שהיה גם אז אותו שר כמו היום, עשו כל מאמץ לשבור את הקבוצה. אופק אולץ לפרוש והקים מישרד עצמאי לעריכת-דין. חבריו השוטרים קיבלו סוכריה על התנהגות טובה. בצורת מועצה לחנן השוטר, שהיתה אמורה לעסוק בליבוץ בעיות השכר של אנשי-המיסטר.

כמשך שלוש שנים לא התכנסה הוועדה

הבורסה טרמפ על ערד

אחד הסיפורים הכי יפים שהולך עכשיו בבורסה מספר בשני משקיעים כבדים מאוד, שהחליטו להריץ מניה מסוימת ש-מדובר בה הרבה מאוד לאחרונה. שני היו משקיעים גילו שכל אחד מהם לחוד אינו כבד מספיק כדי להריץ אותה מניה, אבל שניהם ביחד - הולך. המניה שבה מדור-בר התחילה בפחות מ-3000, והשניים הח-ליטו להריץ אותה עד ל-10,000 תוך שלושה שבועות. זה נשמע הרבה, אבל גם נסים כאלה כבר קרו בבורסה של תל-אביב, ואף אחד לא עמד לדין.

הכל הלך לפי התוכנית, כשכל אחד מן המשקיעים פועל באמצעות הברוקר שלו, שבמיקרה הזה היה בנק. כל אחד והבנק שלו, והנה, פיתאום, הרבה לפני שהמניה הגיעה ל-10,000, והרבה לפני שחלפו שלוש שות השבועות, היא התחילה לצנוח. כל אחד משני המשקיעים חשד בשותף שלו, והתור-צאה: עכשיו שניהם מוכרים, ותנחשו מה קורה למניה.

לשני החברים לא צריך לדאוג, אבל כל החברים שלהם, ששמעו מהם עד לאן הי-מניה צריכה להגיע, ועכשיו הם יודעים לי-אן היא הגיעה, להם צריך לדאוג, וגם יש מי: האלוהים, כמו שנאמר, שומר פתאים השם.

ועכשיו, כולם בוודאי רוצים לדעת מה הולך לעלות, גם אנחנו. כמה שמועות חסי-רות אחזיות מסתובבות במיקרודונות, אף פעם לא מיותר להזכיר שאם הן מסתובבות, מישהו מעוניין לטובב אותן. אז בבקשה, אומרים לי שבבנק מסויים מייצעים לי-לקוחות לקנות ערד, וכל הלקוחות שסומי-כים על היועצים קונים ערד. מי שרוצה לקחת טרמפ, כמה ימים, על הלקוחות של אותו בנק, מוזמן, אבל צריך לזכור שטרמפ זה לא אוטובוס, ולא תמיד מגיעים איתו לתחנה שליד הבית. עוד שמענו אומרים ששתי מני-יות "יש שנת" כבר יותר מדי זמן כשקט, וכבר הנראה מישהו מת-בוז להעיר אותן, ואני הן: ציון החזקות זכור עירשם. נא לעקוב.

השוק השחור בבתי-מלון

רחוב לילנבלום לא ידע עדנה כזו כבר זמן רב, בשלהי 1977 הודיע מי שהיה אז שריאהאזר, שימחה ארליך, על הליברליזציה המפורסמת במטע זר, שבעיקבותיה כבר לא היה צריך להתגנב בחשאי לרחוב המ-פורסם כדי לקנות ולמכור ירוקים. ליברליזציה פה, ליברליזציה שם. העסי-קים ברחוב פורחים, החלפנים שהמתני-בסבלנות במשך חמש שנים, שבים ומסתור-בבים עם כיסים נפוחים. הסיבה העיקרית לרכישה ההמונית בי-לילנבלום היא הבהלה, בזמן מילחמה, לי-מטע שניתן לשמור אותו מתחת למיזרון וגם לא להפסיד עליו. ואם זה אפשרי, גם בלי שהבנק ידע על כך.

אבל יש עוד סיבה: שם כדאי למכור ולקנות, הבנק משלם עבור קניית דולר סכום נמוך כבעשר לירות מזה שבו הוא מוכר אותו. ועל כך יש להוסיף עמלה של חצי אחוז. בלילנבלום מקבל המוכר יותר משער הקנייה של הבנק, וכאשר הוא קו-נה, הוא משלם פחות משער המכירה של הבנק.

יש הטוענים שהם מתביישים, חוששים מהססים לקנות ולמכור ירוקים בין חצרות בתים עזובים. לאלה יש פיתרון: בתי-מלון, אם אתה רוצה לקנות או למ-כור מסביעזרזר כלשהו, אתה יבד לעשות זאת ככל מזון בארץ. בלי עמלה, בחלק מבתי-המלון ניתן אפילו לפרסם המחאות נוספים, בשני המיקרים, המחירים גבוהים יותר ממה שתקבל בבנק.

יש להבחין בין מכירה שקופאי-המלון מע-ביר אותה לקופה, ואז הוא נאלץ לשלם בי-שער שמופע לצידו בצורה בולטת, ובין עיסקה שנעשית עימו באופן פרטי, אז טוחח המחירים הוא כמו בלילנבלום.

עורכו הקבוע של המדור, מאיר תדמור, יצא לחופשה, בהעדרו עורכים את המדור שלמה פרנקל ובני ציטריין.